8 bl.: 1 Fr.

weekblad voor de jeugd

Robbedoes

...e JAARGANG. - Nr. 19. - Afl. 224.
13 MEI 1943.

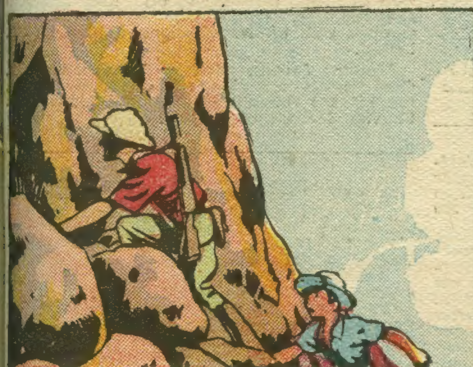
Robbedoes, Ommeganckstraat 21, Antwerpen. - Abonnement : per kwartaal 12 fr. - per halfjaar 23 fr. - per jaar 45 fr. - Postcheckrek. J. Dupuis, Zonen & Co., Nr. 3621.59,

Robbedoes VLIEGER

VRAGENBUS

VLIEGENDE VLAMING V 812. — Gelieve ons de nieuwe samenstelling van het 75e Eskader mede te deelen (8 stamnummers a. u. b.).

BLAUWE SPERWER V 1873. — Inderdaad is het mogelijk, een vliegtuig zonder bemanning van op den grond te besturen. Piloten in militairen dienst dragen eveneens een uniform.

LT. KOL. W. M. V 2873. — De maximum snelheid van de Focke Wulf 190 is 600 Km./u. De Junkers 52 heeft een maximum snelheid van 280 Km./u., het leeggewicht bedraagt 5405 Kgr. Dit vliegtuig kan wel een 20-tal soldaten met volledige uitrusting vervoeren.

JAN OLIESLAGERS V 4097. — Ge wordt aangesteld als Eskaderleider van het 299e Eskader. Vergeet niet, om de maand uw verslag over de werking van het Eskader in te sturen. Dergelijke boeken zijn verkrijgbaar bij den Luchtvaartboekhandel, Bruul 108, Mechelen.

VLIEGENDE MEEUW V 4 08. — We hebben u bij het 256e Eskader ingelijfd. Uw Eskaderleider is : Laurent Van den Broecke, Weldadigheidsstraat 8. Een Eskader mag niet meer dan 8 man tellen, tenzij in afwachting dat een tweede gevormd wordt. Inderdaad bestaan er ook vliegtuigen, waarvan de vleugels onder aan den romp aangebracht zijn. Dat noemt men laagdekkers. Modelvliegtuigen, die als laagdekker uitgevoerd zijn, zijn weinig stabiel.

A. NELSON V 1359. — Ziehier de gevraagde adressen : Marcel Renders, Koninklijke plaats - Marcel Van der Vennet, Stw. op Halle 78 - Maurits Deprins, Stw. op Halle 91 - Maurits Wets, Stw. op Halle, 11 - Swalus Jan, Stw. op Halle 13 - Mosselmans Marcel, Kerkstraat 8 — Adolf Leemans, Bruineput 38 - Victor Van Dionant, Stw. op Halle 35 - Swalens Jan, Terheide 67 - Drunier Jules, Terheide 51 - Renaat Vandenplas, Terheide 69 - Vanobberghem Jan, Lindestraat 113 - Marcel Hannaert, Terheide 53. Als ge nog drie leden kunt werven, is het dus mogelijk, in uw gemeente twee Eskaders op te richten.

R. ARROW V 4167. — Uw oproep wordt geplaatst. Maatschetsen van vliegtuigen kunnen we in Robbedoes niet publiceeren.

ZWALUW V 4167. — We vinden het goed, dat ge een Eskader opricht in Duffel (West). Uw oproep wordt geplaatst.

PILOOT C. LINDBERGH V 4198. — Een licht éénpersoonsvliegtuig kan gemakkelijk een hoogte van een 800 meter bereiken. We hopen binnenkort meer nieuws over uw Eskader te mogen ontvangen.

FRANS JANSEN te S. — Robbedoes verkoopt geen plannen noch materiaal voor den vliegmodellenbouw.

WREKENDE VLIEGER V 3505. — Te Werviк bestaat er één Eskader, n. l. het 293e, onder leiding van Roger Dumont, Magdalenastraat 35. Over dit blad kunnen w u geen inlichtingen verschaffen.

TIPSY S V 2869. — Ge wordt aangesteld als Eskaderleider van het 127e Eskader. Vergeet niet, om de maand uw verslag in te sturen. Stel u ook eens in verbinding met Marcel Van Butsele, Kapellestraat 194. Dit is de Eskaderleider van het 24e Eskader. Met dit Eskader kunt u misschien wedstrijden inrichten en wedijveren.

LOCK. XC 35 V 2232. — Het boek « Vliegtuigtechnisch teekenen » kennen we niet. Zoudt u ons den naam van schrijver en uitgever niet kunnen opgeven ? Dan zouden we eens kunnen opzoeken, waar dit boek verkrijgbaar is. De RVC heeft geen specifieke groet.

KAP. FRIYAT V 2489. — Als ge geen clubnieuws bekomt, dan is het omdat ge geen deel uitmaakt van een plaatselijk Eskader. Ga vandaag nog eens den Eenheidsleider van Brugge bezoeken (De Scheermaecker, Werfplaats 25) en laat u bij een plaatselijk Eskader inschrijven. De Belgische militaire vliegtuigen hadden een gemiddelde snelheid van 300 Km./u. Dit waren meestal jagers.

VUURSPUWER V 3977. — Uw vraagjes werden reeds in een persoonlijk schrijven beantwoord. Hier gaan thans de antwoorden op uw andere vraagjes. Inderdaad is het mogelijk, dat een vliegtuig door middel van een starter gestart wordt. Hiervoor worden verschillende methodes gebruikt. De gasregeling bij vliegtuigen gebeurt door middel van een hefboompje, dat met de hand bediend wordt. Een vliegtuig bezit geen versnellingskast (boîte de vitesses). In de plaats hiervan worden de meeste moderne vliegtuigen met schroeven met verstelbaren spoed voorzien. Inderdaad is het volstrekt noodzakelijk, dat bij het starten blokken voor de wielen liggen, vermits het vliegtuig anders onmiddellijk zou wegrijden en er zich gemakkelijk ongevallen zouden voordoen. Bij vliegtuigen met remmen op de wielen is dit evenwe niet noodzakelijk. Om wielen van vliegtuigen in te trekken, bestaan verschillende systemen. Over het algemeen gebeurt dit hydraulisch of electrisch. Het sercoroertje wordt ofwel op den grond, ofwel in de vlucht van uit de stuurhut bediend.

WILLEM TELL V 4118. — Robbedoes verkoopt geen modelvliegtuigmateriaal noch plannen. Wend u hiervoor tot een gespecialiseerde firma, waar ge verschillende plannen kunt bekomen, alsook het noodige materiaal om deze modellen te bouwen. Voor persoonlijk antwoord moet 2 fr. betaald worden.

KAP. BOB V 4076. — Het boek « Grondbeginselen der Luchtvaart » wordt door den Luchtvaartboekhandel, Bruul 108, Mechelen, toegestuurd tegen terugbetaling aan den postbode van 30 fr. Het is dus niet noodig, bij voorbaat te betalen. De leden van een Robbedoes Luchteskader moeten regelmatig de vergadering bijwonen. Wanneer wordt er in uw gemeente ook een Robbedoes Luchteskader opgericht ?

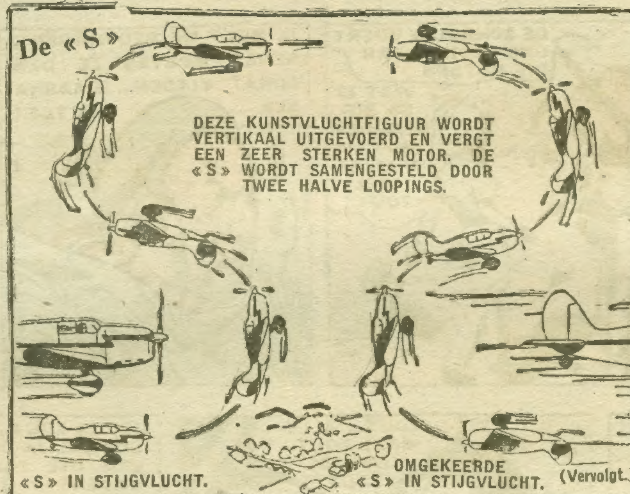
KAP. SPEED V 3373. — Robbedoes Vliegers zijn niet verplicht, deel uit te maken van een Eskader. Het begint echter pas dan buitengewoon interessant te worden, als men van een Eskader deel uitmaakt en regelmatig samenkomt om over luchtvaartproblemen te spreken en vliegtuigmodellen te bouwen. In elk geval geven we u hierbij enkele adressen van Robbedoes Vliegers, waarmede ge kunt in kontakt treden om een plaatselijk Eskader op te richten : Roger Costers, Twee Nethenstraat - Leopold Verhaegen, Perenbergstraat 50 - Jan De Vock, Marnixstraat 28 - Frans Wuyts, Korte Ypermanstraat 17 - Emmanuel Vercruysse, Korte Ypermanstraat 5 - Louis Goris, Gasstr. 40 - Louis Ceulemans, St.-Elisabethstr. 58. Laat me hierover eens spoedig nieuws geworden. Materiaal voor het bouwen van alle modelvliegtuigen is nog bij de Modelvliegtuig Centrale verkrijgbaar.

BAS GOMMERS V 4103. — Het hoogterecord voor vliegtuigen bedraagt thans 17.083 meter. De maximum snelheid van de Boeing B. 17B « Vliegend Fort » bedraagt 420 Km./u.

LOCKHEED P. 38 V 1361. — Vraag eens aan Marcel Beeuwsaert, Veldstraat 114, of hij de leiding van het Eskader te Roeselare op zich niet zou willen nemen.

BOB.

WIJ LEEREN VLIEGEN...

OMROEP

Hallo, Buffel ! Jongens van Duffel-West, die zich willen aansluiten bij het Robbedoes Luchteskader, dat aldaar in oprichting is, wenden zich tot A. Schellens, Kiliaanstraat 57, Duffel.

Walter Jacobs, Looze Visscherstraat 18, Gent, heeft een boekje, « Fliegen Lernen », dat hij wil ruilen tegen de Nrs. 81, 82, 83 en 91 van L'Aviation Illustré.

NONKEL RIK'S POPPENKAST IN GROOT-ANTWERPEN

Zondag, 16 Mei, om 3 uur, in het Poppentheater, St.-Jacobsmarkt 25, Antwerpen.

Woensdag, 19 Mei, om 5 uur, in de zaal « Vox », Bredabaan 523, Merksem.

Donderdag, 20 Mei, om 5 uur, in de zaal Sporting, Herenthalsche baan 310, Deurne-Zuid.

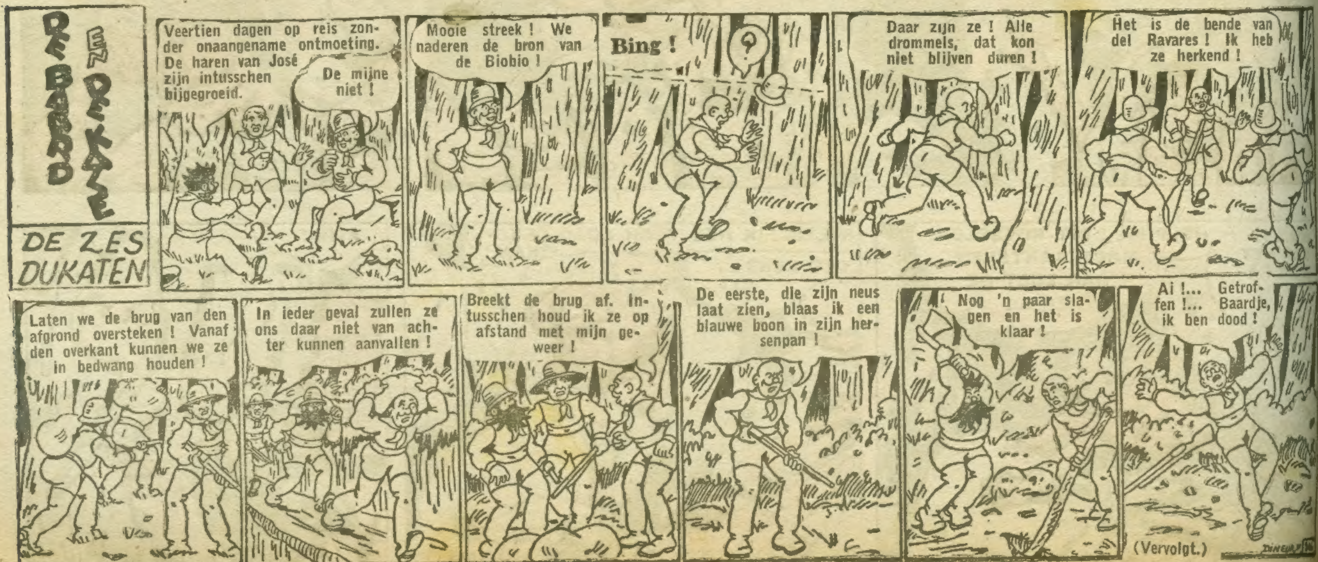
Op het programma :

PIPOLOKE EN DE TOOVERSTOK

Het guitig Pipoloke heeft den tooverstok van de heks Heneken kunnen bemachtigen. De kapoen zal daarmee eens heel het Kabouterland in rep en roer zetten !

LACHEN EN LACHEN !

Prijzen der plaatsen : 3 en 4 frank. Leden der Robbedoesclubs (R. C. of R. V. C.) hebben op vertoon van hun lidkaart 50 ctm. vermindering op alle vertooningen.

Beste rakkers, Snuffeltje moet eerst en vooral hartelijk welkom toeroepen aan die honderden nieuwe leden, die onze club kwamen vergrooten. Ik kan ze onmogelijk afzonderlijk vernoemen. Verschillende dezer kerels wenschen waarschijnlijk wel te vernemen, **hoe oud Snuffeltje is...** Natuurlijk ! Zelfs de oudere rakkers, zooals **KAPITEIN KENT** uit Steenokkerzeel, en **STALEN WILL** uit Hasselt, stellen daar 'n zeker belang in... De eerste meent ten onrechte, dat ik een jaartje ouder ben dan mijn tanden, maar aan den tweede kan ik verzekeren, dat mijn tanden ongeveer twaalf maanden jonger zijn dan de rest van Snuffeltje ! Maar kom, zoo geraken wij in een eeuwigdurend kringetje... laat ik jullie al gauw vertellen, dat er geen bepaald aantal leden noodig is om een plaatselijke club te vormen, en dat de oplossingen der **kruiswoordraadsels**, **RENE PINTE** uit Everberg, niet ingezonden moeten worden. De oplossingen verschijnen steeds in het volgend nummer. Zij hebben niet het karakter van een prijskamp. Trouwens, **KAPITEIN ROLMOPS** uit Sint-Truiden, de datum van den volgenden prijskamp is nog niet vastgesteld. Die boeken, welke jij wenscht te verkoopen... hooren niet thuis bij het clubnieuws, hé ? Wij kunnen dat dus niet plaatsen, beste rakker. Maar ik zie iemand, ja, **STALEN WILL** van daarjuist, met vlammende oogen op mij neerkijken, omdat ik zijn derde vraagje niet beantwoordde. Om aan het gevaar van verslinding te ontkomen : **De X-stralen** werden uitgevonden, of beter ontdekt door een edel geleerde, Dr. William Konrad Röntgen, in het jaar 1895. De stralen dringen door vleesch, kleederen, hout, maar minder door metalen of beenderen. Vandaar die eigenaardige foto's van menschenlichamen, de radiografieën, waarop het geraamte zichtbaar is. In de geneeskunde heeft Dr. Röntgen's ontdekking reeds wonderen verricht. Snuffeltje is echter geen geneeskundige, zeker niet « op afstand » en daarom kan hij **KAPITEIN ORLANDO** uit Koewacht geen afdoende middel bezorgen tegen **huiduitslag** in het aangezicht ! Ik meen echter niet, dat het gevaarlijk is. Misschien verdwijnt het wel vanzelf. Maar... een dokter raadplegen is toch nog het voorzichtigste. Evenmin is Snuffeltje een helderziende, die het einde van dezen oorlog voorspellen kan, zelfs niet met zekerheid verklaren, waarom hij zoolang duurt, **COUREUR** uit Roeselare. Och, ten tijde van **Napoleon**, die hier alles te vuur en te zwaard zette, was het al niet beter, **BLAUWE SPERWER** uit Antwerpen... Over deze geweldige figuur zijn dikke boeken te schrijven. Snuffeltje geeft jullie in korte trekken zijn levensbeschrijving (die van Napoleon, hoor !) Hij werd geboren in 1769 te Ajaccio (Corsica) en kwam in 1779 op de krijgsschool te Brienne. Reeds in 1796 is hij opperbevelhebber van het leger in Italië. In 1797 dwingt hij de Oostenrijkers den vrede van Campo-Formio af. Een jaar later onderneemt hij zijn beroemden tocht naar Egypte, verovert Malta, verslaat in den Slag der Piramiden de Mamelukken (beneden Egypte), maar verliest 10 dagen later zijn vloot te Aboekir tegen Nelson. Op 9 November 1799 brengt hij de toenmalige regeering (het Directoire) ten val en stelt zich aan als « eerste consul ». Op korten tijd verricht hij reuzenwerk door aan Frankrijk orde en veiligheid te schenken. Hij regelt het landbestuur, de openbare financies, bevordert nijverheid en handel en herstelt den katholieken godsdienst door een concordaat met den Paus (8 April 1802). In 1804 geeft hij zijn beroemden « Code Civil » (Burgerlijk Wetboek) uit, dat als grondslag diende en nog dient tot de rechtspraak in tal van landen. In 1802 was hij « consul voor het leven » geworden, maar dit bevredigde hem niet. In 1804 laat hij zich tot Keizer uitroepen en in 1805 tot koning van Italië ! Op korten tijd plaatst hij verschillende zijner familieleden op allerlei tronen : zijn schoonbroer werd onderkoning van Italië, zijn broeder Jozef koning van Napels, zijn broer Lodewijk koning van Holland. Een deel, dat hij Pruisen ontnam, kwam als koninkrijk Westfalen aan zijn broer Jérôme. Om Engeland te bestrijden, voerde Napoleon het continentaal stelsel in (1806), d. w. z. afsluiting van Engeland's handel met het Europeesch continent (vasteland). Immer steeg zijn macht, totdat in 1812 in den Russisch-Franschen oorlog zijn beroemde « grande armée » vernietigd werd. Weldra trokken de bondgenooten Parijs binnen en op 2 April 1814 werd Napoleon van den troon vervallen verklaard en het vorstendom Elba hem toegewezen. Snuffeltje zou hiermee nog heel tevreden geweest zijn, maar Napoleon, wien het vechten in het bloed zat, trok op 1 Maart 1815 terug Frankrijk binnen. Onmiddellijk wist hij zich de sympathie van « zijn » soldaten te verzekeren en trok twintig dagen later Parijs binnen. Maar slechts 100 dagen duurde zijn regeering, want op 18 Juni werd hij te Waterloo verslagen. Vier dagen later deed hij afstand van den troon en stelde zich tezamen met enkele getrouwen onder de bescherming der Engelschen, die den keizer naar het verre en eenzame eilandje Sint Helena verbanden en hem streng bewaakten. Hier dicteerde de machtige legeraanvoerder zijn « Mémoires » (= herinneringen) en hij stierf er in 1821. In 1840 werd zijn stoffelijk overschot naar Parijs overgebracht, waar het in de « Dôme des Invalides » werd bijgezet. Ons een juist oordeel vormen over dezen geweldigen man — die maar klein van gestalte was — is zeer moeilijk, rakkers. Vast staat, dat hij grootsche ideeën had, maar die door zijn tijdgenooten niet begrepen werden. Doch vast staat ook, dat hij ten gronde ging aan zijn geweldige en redelooze eer- en heerschzucht. Napoleon was een geniaal man, als organisator en als krijgsman. « In één oogenblik overschouwt hij de meest ingewikkelde toestanden, maakt een plan op en voert dit bliksemsnel uit. » Hij was een waarachtig vader voor zijn soldaten, die voor hem door een vuur gingen. Hij at samen met hen, sliep in dezelfde veldtenten en was sober en eenvoudig in zijn omgang. Maar alle middelen, ook minder eerlijke, waren voor hem goed, als zij hem zijn doel maar hielpen bereiken. Over ons volk bracht hij, benevens de rampen van zijn oorlogen, ook enkele goede dingen, o. a. deed hij de haven van Antwerpen, « het pistool op het hart van Engeland », flink vooruitgaan. En nu we het toch over Engeland hebben, zie ik me verplicht, je te zeggen, dat ik die Engelsche koningen vroeger reeds opgaf. Dus maar eens teruggekeken, hé ? Ja, rakkers, die Napoleon « annexeerde » (= aanhechten) heel wat landen, en hoe zou het komen, dat de kleine staatjes als Andorra, Liechtenstein, San Marino, Monaco niet geannexeerd werden ? vraagt ons **LATINIST** uit Mechelen. Eigenaardig spel van de geschiedenis, nietwaar ? Waarschijnlijk beteekenen « strategisch » of « economisch » deze kleine beetjes te weinig voor de groote mogendheden. (Spirou en Robbedoes hebben dezelfde geteekende vervolgverhalen, maar ze geven ook telkens hetzelfde vervolgnummer, zoodat er niet één vooruit of achteruit is, hoor !) Maar misschien is het nog beter bij... **de kleinste menschen ter wereld,** Hercules uit Edegem. (Bij jou zijn hopelijk toch geen slachtoffers door den vreeselijken bomaanval ?) Waar zouden die wonen, hoor ik mijn nieuwsgierige rakkers al vragen. Wel, het zijn, geloof ik... de Boschjesmannen, die nog wat familie moeten zijn van de Hottentotten. Plezierige namen, hé ? Dan heet ik toch nog liever Snuffeltje. Maar, **hoe zouden de familienamen tot stand zijn gekomen ?** Ja, dat is een heele geschiedenis op zichzelf. In den beginne had elke mensch een persoonlijken naam, dikwijls gevolgd door dien van zijn vader, en in geval het een vreemdeling betrof door dien van de plaats, stad of land, waar hij vandaan kwam. Zoo was het reeds in de Grieksche Oudheid en zoo gebeurde het nog vele honderden jaren lang. Totdat er natuurlijk een vreeselijke warboel van kwam. De Oude Romeinen waren de eersten, die eigenlijk een soort familienaam droegen... maar op een ingewikkelde wijze. De Romein had : 1e een voornaam, 2e een familienaam, 3e de naam van het uitgeoefende vak. Dikwijls voegde men hier aan toe : den naam van den vader en den naam van den stam... Geen gemakkelijk karweitje, wanneer je toen rantsoeneeringzegels moest deelen of voor aardappelkontrakten wou zorgen, meent Piet Kwabbernoot ! De boel draaide dan ook al langer hoe meer in 't honderd. De groote heeren, grondbezitters, enz. begon men te noemen volgens hun land of kasteel, voorafgegaan door een voornaam. De andere lieden voegden bij hun voornaam een tweeden naam, die b. v. hun geboorteland of -plaats, hun hoedanigheid of gebrek (De Lange, De Krom, enz.) aanduidde. Maar aangezien er geen verplichting bestond, registers van den burgerlijken stand te houden, woedde er in het namen geven en dragen een echte anarchie. Deze zou pas in de 16e eeuw (Oogst 1539) een einde nemen door Frans I, die aan de parochieherders beval, registers te houden met de namen hunner doopelingen. Dit gebruik breidde zich overal uit. De kinderen erfden de namen van hun ouders... en de familienamen waren ontstaan ! Ik vraag me nu maar af, hoe het mogelijk is, aan zoo'n even belachelijk als dommen naam « Kwabbernoot » te geraken ? ! En hoe zijn die geweldige voorhistorische dieren aan die vreeselijke namen geraakt ? Je weet wel, in het ijstijdperk... Maar, vraagt **HERCULES** zich immer af, hoe de geleerden het **overgaan van het tropische klimaat naar het ijstijdperk verklaren.** Verschillende geleerden onderzochten deze kwestie, maar met zekerheid werd ze nooit opgelost. Dat het echter zoo geweest is, heeft men proefondervindelijk vastgesteld bij het onderzoek der verscheidene grondlagen. Deze lagen verschillen soms in dikte of hoogte en zijn dikwijls onderbroken. De oorzaak hiervan zijn de reusachtige aardbewegingen en aardbevingen, die in de oertijden voortdurend plaats grepen. **Hoe ontstaan nu aardbevingen ?** vraagt **EL SAMBIO** uit Antwerpen. De oorzaak dient gezocht in de inwendige vuurkern van onze planeet. In dit geval spreekt men van vulkanische aardbevingen. Maar er zijn ook instortingsaardbevingen, die ontstaan als gevolg van het ineenvallen van onderaardsche ruimten, en tectonische aardbevingen, die hun oorzaak vinden in het verschuiven van aardlagen. Ook op El Sambio's eerste vraagje zou Snuffeltje graag antwoorden... was dien « Clement » zijn familienaam maar wat duidelijker geschreven ! Het gebeuren in de opera « La Tosca » is echter, gelukkig maar, gefantazeerd (= verzonnen).

En nu weer enkele kortere vraagjes, rakkers. Een rubriek voor kampeerders, **HERCU-** oorlog ! Het getal 274 is je stamnummer, **LES** van daarjuist, is iets flink voor... na den **JOHN JEFFRIES** uit Antwerpen. Een Robbedoesclub stichten te Landen, is een gelukkig plan, **DE ROODE RUITER.** Hoe te werk gaan ? Naar al de rakkers uit je omgeving gaan, ze lid maken en ze regelmatig het blad laten koopen... Ze dan aanpakken om in je plaatselijke club te treden... en klaar is Kees ! **BOB HUNTER** uit Merchtem, die een club (waarschijnlijk een voetbalclub) mag stichten, zal ook zoo wel gewerkt hebben. Snuffeltje is maar een arm kereltje, rakker, daarom kan ik je geen postzegels bezorgen... Een redevoering om op je vergadering « af te steken » heb ik niet... maar een vindingrijke rakker als jij stelt die zelf wel samen, hé ? Adresveranderingen mag je steeds zelf op de lidkaart wijzigen, daarvoor hoef je ze niet naar Snuffeltje te sturen, **TARZAN 2720** uit Brussel. Wel moet je die verandering aan Snuffeltje mededeelen. Het woord **énonciature** beteekent uitdrukkingswijze. Nog een paar van die stadhuiswoorden ? **Renaissance en humanisme, EGMONT** uit Wilrijk. Beiden gaan goed samen. Het eerste beteekent : wedergeboorte, herleving, en duidt gewoonlijk op de kunst- en cultuurrichting van de 14e tot de 16e eeuw. Deze gaat terug — doet weer geboren worden — tot de Grieksche en Latijnsche kunst en ook levensopvattingen. De bakermat was Italië. De bewondering voor de Ouden ontaardde echter dikwijls in overname van hun heidensche beginselen in godsdienst en zedenleer. Het humanisme nu is de geestelijke strooming derzelfde eeuwen, ontstaan en gekenmerkt door de bestudeering der oude letteren, kunsten en wijsbegeerte. Erasmus was wel onze voornaamste humanist. Het is natuurlijk, dat de godsdienst onder deze beginselen zou te lijden hebben. De **hervorming** — anders gezegd het protestantisme — ontstond, meestal als reactie tegen het wangedrag van sommige geestelijken en mistoestanden op godsdienstig gebied. Het zou ons te ver leiden, hierover uit te weiden, maar je leeraar of een priester zal je hier graag meer over vertellen. En daarmee is ons rantsoentje weeral binnen, hé. Er bestaan natuurlijk tal van betrouwbare werken over humanisme, hervorming en renaissance, ook over de Oudheid, **BUFFALO BILL** uit Oostende. Hoe echter **de winden** ontstaan ? Door ongelijke verwarming der lucht : de warme lucht stijgt naar boven en de koude komt in de plaats. Door het draaien der aarde krijgen die winden een zekere richting (b. v. passaatwind aan den Evenaar). Vroeger schreef ik daar al uitgebreid over, evenals over de cowboy's en over de planeet Pluto (nog onlangs), **PHILIPS DE SCHOONE** uit Hasselt. (Album 4 uitverkocht.) Maar we zullen nog een derde vraagje van Buffalo Bill beantwoorden. Wie vond het **deurslot** uit ? Ha, rakkers, dit is zoo oud, dat de uitvinder wel in de voorhistorische tijden moet gezocht worden, want de oude Grieken, Romeinen en Egyptenaren « sloten » reeds hun tempels ! Wat je « clubnieuws » echter aangaat... het is er geen... doch heb wat geduld en **ROBINSON CRUSOE** uit Roeselare zal je wel antwoorden.

Ja, rakker, ik heb jullie nog zooveel te vertellen, maar Sjarel de Zetter — je weet wel, die « farceur » met zijn 8 fr. ! — staat daar al... Vooruit nog vlug één briefje, het laatste, van onze beroemde **BOBBY** en **BLAUWE SPERWER**, die samen schrijven van uit Ledeberg. Onze Bobby vraagt me zoo maar op den man af : welke zijn de 5 beste clubs van 't land ? ! Dat is moeilijk te zeggen, hé, rakkers ? Wat verstaan jullie door « beste » ? En we kunnen toch geen sportclub vergelijken met een kultuurclub, niet ? De meeste leden tellen echter de clubs van Thor (Waterschei), Mars (Hoboken), Geheime Panter (Brugge), Bobby (Ledeberg), Kapitein Vicking (Herenthals), Dokter Doodskop (Oostende), Detective Djenito (Wachtebeke) en Listige Slang IV (Mol). En nou nog vlug aan Blauwe Sperwer verteld, dat de **bloembollenvelden** in Holand, maar ook hier, zich hectaren ver kunnen uitstrekken, overal waar er vetten poldergrond is. In Lente en Zomer is het dan een waar feest voor het oog, deze eindelooze velden met tulpen, paaschbloemen, gladiolen, enz. te overschouwen. De toeristenbureaux richtten voor den oorlog ook regelmatig uitstapjes in naar deze mooie dorpen. En is **Tijl Uilenspiegel** geen waardig slot voor deze week, mijn beste Bobby ? Onze held werd... nooit geboren, omdat hij nooit bestaan heeft dan in de verbeelding van de menschen ! Hij is de held van Nederlandsche en ook van vreemde volksboeken, die op het einde der Middeleeuwen ontstaan zijn, met het doel, de burgers en de overheid belachelijk te maken. Bij ons verpersoonlijken Tijl en Lamme Goedzak twee verschillende aspecten (= uitzichten) op ons volk. Het eerste vat de goede, levenskrachtige, vooruitstrevende en guitige levenskrachten samen, en het tweede de trage, lamme... lamlendigheid. Ik hoop maar, rakkers, ik wensch het vurig, dat jullie allemaal Robbedoes-Uilenspiegels worden of zijn, en... tot volkende week !

MET ROBBEDOES VOORUIT EN VOORAAN !

Jullie SNUFFELTJE.

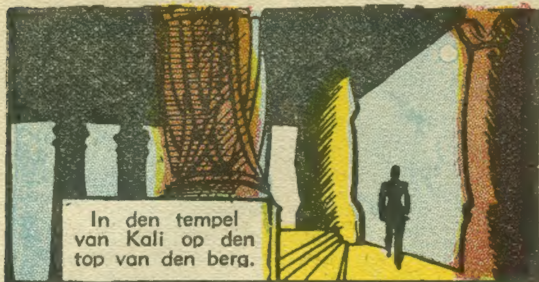
CLUBNIEUWS

Enkele **sportuitslagen** uit Heist-op-den-Berg.

Robbedoes Heist-Robbedoes Statie	10-0
Robbedoes Statie-Robbedoes Heist	0-5
Robbedoes Heist-Robbedoes Statie	3-2
Robbedoes Heist-Ic Laer	1-6
Ic Laer F. F.-Robbedoes Heist	0-5
Robbedoes Heist-Laer Ic F. F.	5-0

De Alg. Inspecteur Roger Struyven **bedankt Frans Wautvoets en Willy Vandewijer** voor hun diensten bewezen aan de R. V. C. T. De eerste stelde bereidwillig zijn tent ter beschikking onzer club. Nogmaals dank en hip, hip, hoera de R. V. C. T. !

DE BLAUWE SPERWER

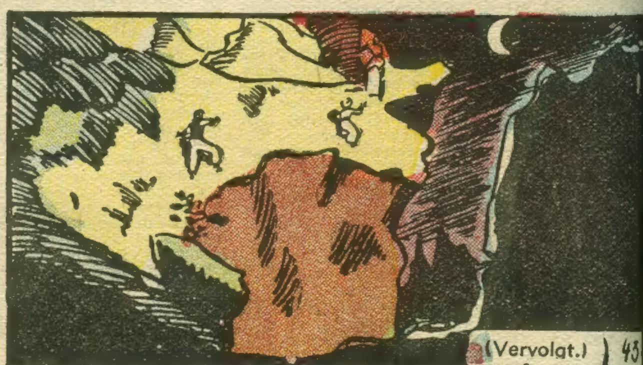

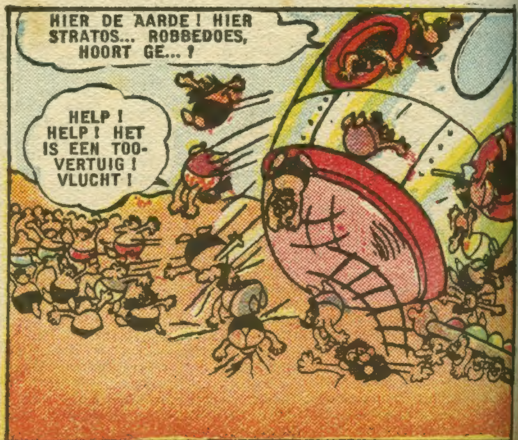

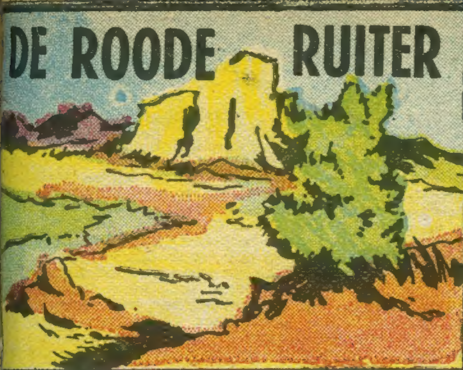

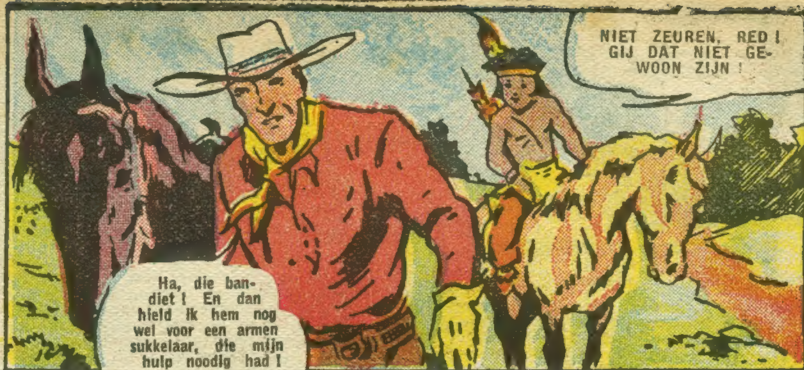
De Avonturen van Robbedoes

OP DEN RUG VAN ALIBRAAM VLIEGEN ROBBEDOES EN DE GEZANT NAAR DE PLANEET KNORRUS. INTUSSCHEN PROBEEREN DE ZIGOMIETEN DE RAKET TE VERNIETIGEN...

(Vervolgt.)

(Zie vervolg op de laatste bladzijde.)

Als de zee roept

door L. Victor V. Edmond

(Vervolg.)

Wat een wanorde, toen ik in mijn logies aankwam! Het zag er uit als een stal. Ledige flesschen, plunjes, laarzen en andere dingen lagen overal verspreid. Ik had alles zoo netjes opgewreven en gepoetst, en nu was het in bezit genomen door een bende luidruchtige en zelfs dronken zeelui. Sommigen lagen heelemaal gekleed hun roes uit te slapen in de kooien. Anderen gingen door met drinken en maakten een helsch lawaai. Zij hadden bijna allen hun « advance notes » of voorschotten tegen woekerrente in baar geld omgezet, daar deze « notes » eerst na het vertrek betaalbaar zijn, en zoo hadden ze zich drank aangeschaft.

Het eenige, wat ik doen kon, was aan dek gaan. Ik bevond mij daar nog maar enkele minuten, toen twee matrozen op het voordek kwamen om een geschil uit te vechten. Tijdens het gevecht kwamen nog andere zeelieden toegeloopen. Er werd partij gekozen en al gauw was een algemeene vechtpartij aan den gang. Officieren en enkele matrozen slaagden er tenslotte in, de bloedende mannen te scheiden en naar hun kooi te sturen.

's Avonds zouden zij waarschijnlijk nuchter zijn om het schip uit het dok te helpen verhalen.

Dien dag had ik het bijzonder druk. Met den bootsman en een paar matrozen deden wij al het mogelijke om het schip zeewaardig te maken. Alleen, in een afgezonderd hoekje, gebruikte ik mijn maaltijden.

In den namiddag merkte ik een kleine verbetering in den toestand der bemanning op. Enkele dronkelappen waren nuchter geworden en kwamen aan dek om te helpen. De werktuigkundigen echter bevonden zich nog steeds in een neteligen toestand. De vuren, ketels en machines moesten natuurlijk klaargemaakt worden en nog bijna alle stokers waren dronken.

Het uur naderde, waarop mijn vader afscheid zou komen nemen. Ik ging aan wal, waar ik hem in gezelschap van een paar vrienden aantrof. In een drankgelegenheid met automatische bediening — een der eerste in Europa — brachten wij een gezellig uurtje door. Een mechanische piano speelde de bekende Faustwals, en telkens als ik deze melodie in mijn later leven hoorde, herinnerde ze mij aan deze oogenblikken uit mijn jeugd.

Eindelijk weerklonk de zware stoomfluit van de « Azul ». Het was tijd om aan boord te gaan. Het uur van scheiden was weer aangebroken.

Er viel een dunne motregen, toen ik met een paar matrozen naar de voorplecht werd gezonden, waar de eerste stuurman de werkzaamheden leidde. Anderen gingen met den tweeden stuurman naar het achterdek, om daar de meertouwen in te halen. Met de hulp van een paar kleine sleepbooten lagen wij spoedig in de sluis.

Mijn vader en zijn vrienden hadden het verhalen gevolgd. In de vallende duisternis kon ik hen nog even ontwaren.

Er volgden nu drukke uren. Wij stoomden de Schelde af naar zee en werkten in den donkeren, natten nacht aan het neerlaten der hefboomen, het dichtleggen der luiken, het zeevast maken en sjorren van allerlei voorwerpen. Terwijl ik medehielp, dacht ik nu en dan aan mijn vrienden, die ongetwijfeld al warmpjes in hun bed lagen.

Eerst toen de loods het schip had verlaten, mocht ik naar kooi. Tot mijn groote teleurstelling vernam ik, dat ik voor de wacht niet werd meegerekend, maar dat ik dagwerk zou moeten verrichten. Zoo zou ik weinig gelegenheid vinden om de gewone scheeps- en zeevaartkennis op te doen. Ik zou slechts onbelangrijk, maar toch zwaar werk moeten uitvoeren, zooals het reinigen der dekken, het schoonmaken der ruimen en het poetsen van koperwerk.

Heel vroeg in den morgen werd ik reeds gewekt om het dek te wasschen met de lange slangen, die ik hielp meesleuren en aankoppelen om de verschillende dekken en bruggen te bereiken. Daarna moest ik het ontbijt voor de matrozen halen en bovendien het logies schoonmaken en het vaatwerk wasschen.

De zeelieden waren nu nuchter en bijna niet meer te herkennen tegen den vorigen dag. Zij waren heelemaal niet ruw meer en gebruikten hun maaltijd in stilte, alsof zij zich schaamden over hun gedrag. Het werk was hard aan boord, maar ik was geen zwakkeling en deed wat me werd opgelegd. Ik was juist klaar in het logies, toen het sein van den bootsman weerklonk en de werkzaamheden aan dek moesten voortgezet worden.

's Avonds was ik vrij. Er blies een sterke wind in het Kanaal en het was zeer koud. Ik voelde mij niet lekker. Af en toe ging een rilling door mijn lichaam en ik vroeg me af, of ik nu ziek zou worden. Maar ik schonk er verder geen aandacht aan.

Een paar dagen later bereikten wij Newport, in het Engelsche graafschap Monmouthshire. Onmiddellijk begonnen we met het bunkeren en het laden van kolen. Wij hadden de ruimen klaar gemaakt voor de lading en kregen nu weinig rust, omdat wij op ieder uur van den nacht, ondanks koude en regen, het schip onder de kolenbakken moesten heen en weer verhalen, om het werk te vergemakkelijken en het hevige overhellen te voorkomen.

Heel het schip was nu overdekt met een laag kolenstof, dat overal doordrong tot in de booten, de salons en de kajuiten. Ook waren we, zoowel de officieren als het overige deel der bemanning, zoo zwart als negers.

Den dag na onze aankomst te Newport zag ik er zoo ziekelijk uit, dat het opviel. Mijn werk vlotte niet zooals het moest, maar ik hield koppig vol, daar ik niet duldde, dat mijn werk door anderen zou gedaan worden. Op zulk soort schepen monsterde men zoo weinig mogelijk zeelieden aan, geen man meer dan bepaald was door de wet.

Twee dagen gingen aldus voorbij en het uur van de afvaart naderde. Ongetwijfeld had ik koorts, daar ik nu eens rilde van koude, dan weer zweette. Ik kon het niet langer volhouden en ging naar kooi.

Niemand scheen zich om mij te bekommeren, want tot 's avonds lag ik heelemaal alleen en verlaten. Toch moest iemand er iets over gezegd hebben aan den tweeden kok, een Belg, want deze kwam eens kijken, wat er gaande was. Hij gaf er zich spoedig rekenschap van, dat ik ernstig ziek was.

— Mijn jongen, gij zijt erg ziek en ik ga den kapitein waarschuwen, zei hij, nadat hij mij een tijdje had bekeken. Er moet iets gedaan worden, voegde hij er bij.

Het verheugde mij, dat er toch nog iemand aan boord was, die zich mijn lot een beetje aantrok.

Kapitein Atchisson wou mij eerst op eigen houtje een paar geneesmiddelen geven. Hij mocht geen tijd verliezen, zei hij, en de vele formaliteiten, wanneer hij een zieke aan wal achterliet, zouden een oponthoud medebrengen. De tweede kok kwam echter tusschenbeide en wees er op, dat de gezagvoerder een groote verantwoordelijkheid op zich zou nemen, indien hij mij meenam naar zee.

— Iedereen kan zien, zei hij, dat die jongen gevaarlijk ziek is.

De kapitein veranderde dan ook van meening en liet een ziekenwagen van het Alteryn Hospital komen.

's Nachts, toen het schip reeds in de sluis lag, kwam een officier van de British Board of Trade (Ministerie van Handel) aan boord, om de formaliteiten te vervullen. Daarna werd heel mijn uitrusting verzameld. Nadat ik vaarwel had gezegd aan den braven kok, die mij misschien het leven redde, werd ik in een deken gewikkeld en met een draagbaar naar den ziekenwagen gebracht. Ik zag nog juist de lichten van de « Azul », die klaar lag om onmiddellijk zee te kiezen.

Even later reed de ziekenwagen weg. Ik had mijn werkplunje nog aan en zag zoo zwart als een neger. Een verpleger zat aan mijn zijde. De rit duurde tamelijk lang, want het rijtuig, dat door een paard getrokken werd, reed langzaam en het ziekenhuis lag buiten de stad.

Eindelijk stond de ziekenwagen stil en werd ik in een groot gebouw binnengedragen, waar ik in een kamer voor één persoon te bed werd gelegd. De verpleegsters ontkleedden mij vlug en vroegen elkander schertsend, of ik een blanke of een negerjongen was. Ik werd netjes gewasschen en kreeg zuiver linnen, zoodat er tenslotte geen twijfel meer overbleef, ik was wel degelijk een blanke, maar een ernstig zieke blanke.

Een verpleegster nam mijn temperatuur op, waarna de geneesheer kwam, die vaststelde, dat het een ernstig geval van malaria, met zeer hooge koorts, was. Ik mocht geen voedsel nemen, alleen de geneesmiddelen, die hij voorschreef.

Ik ook was dus niet ontsnapt aan de kwaal, waaraan zoo velen onderhevig waren op de Kongoboot. Een week lang zweefde ik tusschen leven en dood. Ik zag later boven mijn bed de kaart, waarop de temperatuur regelmatig aangeteekend werd. Sommige dagen bereikte de koorts bijna haar maximum.

De verpleegsters waren allen zeer vriendelijk. Een vooral, een meisje van ongeveer negentien, was mij zeer genegen. Zij was een Iersche, heette Collier en zorgde er voor, dat er steeds versche bloemen op mijn tafeltje stonden.

Ik had deze lieve attentie opgemerkt. Nurse Collier verzorgde mij overdag en werd 's avonds vervangen.

De eerste week was mijn toestand zeer ernstig, maar langzamerhand verbeterde hij en vroeg ik, om iets te mogen eten. Vriendelijk, maar onverbiddelijk, weigerden de verpleegsters mij alle voedsel, behalve een beetje melk. Bij de Iersche verpleegster drong ik echter zoozeer aan, dat zij tenslotte toegaf en mij wat brood met reuzel gaf. Ik verslond dat gulzig, met het natuurlijk gevolg, dat mijn temperatuur opnieuw begon te stijgen. Nurse Collier beproefde alles om hieraan te verhelpen, maar het was te laat. De geneesheer deed zijn ronde en stelde dadelijk vast, dat mijn toestand verergerd was.

Zoodra hij vernam, dat de verpleegster mij brood had gegeven, voer hij tegen haar uit en zei, dat zij zich zou te verantwoorden hebben wegens plichtsverzuim, indien het slecht met mij afliep.

Ik was ziek en zwak, maar toen ik dit hoorde, spande ik al mijn krachten in en vertelde den dokter, dat ik alleen de schuldige was. Ik kroop uit het bed, tot zijn groote ergernis, en smeekte hem, zijn bedreiging tegenover Nurse Collier in te trekken. Ik zei hem, wat er gebeurd was, hoe ik had aangedrongen en zij maar steeds geweigerd had, maar dat geen menschelijk hart ten laatste aan zoo'n voortdurend smeeken om een beetje solied voedsel had kunnen weerstaan. De woede van den geneesheer bedaarde en hij vergaf het plichtsverzuim van Nurse Collier.

Gedurende enkele dagen lag ik weer in den greep van de koorts, maar de ziekte was minder ernstig en het zweeten ging gemakkelijker. De malaria woekerde reeds lang in mijn lichaam, zei de dokter, maar ze was verwaarloosd. Zij zou nooit zoo'n vat op mij gekregen hebben, als in het begin de noodige maatregelen getroffen waren.

Eindelijk kwam de dag, dat ik mocht eten. Nu vorderde mijn herstel snel en weldra mocht ik mijn bed verlaten. Ik was nog zeer zwak en moest tijdens de eerstvolgende dagen door de verpleegsters ondersteund worden.

Het ziekenhuis was in een prachtige streek van Wales gelegen. Hoe heerlijk was het, te kunnen wandelen in de bloeiende tuinen! Wat een zalig gevoel, de zuivere lentelucht te kunnen inademen! Tijdens mijn wandelingen met de Iersche verpleegster leerde ik daarenboven heel wat Engelsch en zoo kon ik haar reeds tamelijk vlot mijn avonturen vertellen.

Ik was nu al zoover hersteld, dat miss Collier mij tijdens haar vrije dagen meenam naar de stad. Wij gingen dan alle merkwaardigheden bezichtigen en kochten een en ander. Daarna nam zij mij mee naar een gelegenheid om thee met koekjes te gebruiken.

Zoo gingen weken voorbij, tot tenslotte de dag aanbrak, waarop ik ontslagen werd uit het ziekenhuis. Ik mocht echter daar blijven tot ik met den Belgischen consul en met de reeders schikkingen had getroffen om huiswaarts te keeren.

Nurse Collier woonde mijn vertrek bij en gaf mij een geschenkje ter herinnering aan de dagen, die wij samen doorgebracht hadden. Menigmaal heb ik later aan haar gedacht en mij afgevraagd, wat er van deze lieve Iersche verpleegster geworden was, die mij in die moeilijke uren in een vreemd land had bijgestaan en opgebeurd. Steeds zal ik mij de Iersche liedjes herinneren, die zij met haar zoete stem voor mij zong. Miss Collier had een diepen indruk op mij gemaakt.

Dikwijls in mijn loopbaan heb ik omstandigheden gekend zooals die hierboven worden verhaald en de scheiding heeft mij vaak met droefheid vervuld. Maar de tijd geneest meestal de wonde en slechts de herinnering blijft.

Het wordt den zeeman soms verweten, dat zijn gevoelens zoo wisselvallig zijn en zijn genegenheid vaak van persoon verandert. In verband hiermee wil ik er op wijzen, dat het leven van een zeeman hard en eenzaam is en dat hij een groot deel van zijn leven verstoken blijft van den verzachtenden invloed van een eigen tehuis. Echte vriendschap is hem vreemd en hij is dan ook spoedig ingenomen, wanneer hij vriendelijk behandeld wordt.

Te Londen, waar mijn trein enkele uren later stilhield, moest ik van Paddington naar het Victoria-Station, om vandaar over Dover en Oostende tenslotte Antwerpen te bereiken.

Mijn reisgoed, tot zelfs mijn stroozak, die slechts eenige franken kostte, had ik laten inschrijven om er gedurende de reis geen last van te hebben. Ik had niet de minste ondervinding en zoo betaalde ik bijna zooveel als mijn plunje waard was. Ik besloot dan ook, dat in 't vervolg anders te doen en gemakkelijk te vervangen benoodigdheden achter te laten.

Ik nam een omnibus in plaats van den underground (ondergrondschen trein), met het doel, zooveel mogelijk van de Britsche hoofdstad te zien. De groote drukte en de prachtige gebouwen brachten mij diep onder den indruk. Ik was alweer een ervaring rijker, die ik aan mijn vrienden zou kunnen vertellen. En zoo was het ook met de reis per mailboot van Dover naar Oostende. Deze boot verzekerde den overtocht met een snelheid van drie-en-twintig knoopen, wat toen buitengewoon was.

Eindelijk bevond ik mij weer in het vaderland. Na de noodige tolformaliteiten te hebben vervuld, nam ik den trein naar Antwerpen, waar ik drie uur later aankwam.

Natuurlijk had ik vanuit Newport naar huis geschreven en ook antwoord ontvangen. Ik wist al, dat ik thans voldoening zou krijgen en de volgende reis als stuurmansleerling op een zeilschip zou meemaken. Ik zou dan Petty Officer of onderofficier zijn en een uniform dragen. Ik was nu zelfs verheugd, dat de reis naar Zuid-Amerika zoo was afgeloopen.

Ik had genoeg gezien van het varen voor den mast en ook van dit gedeelte van het matrozenleven.

Toen mijn vader mij bij mijn thuiskomst in het Antwerpsch station omhelsde, las ik teleurstelling in zijn blik, want hij zag wel dat mijn wil om zeeman te worden niet geluwd was. Integendeel! (Wordt vervolgd.)

DON BOSCO, Robbedoes Nummer Eén

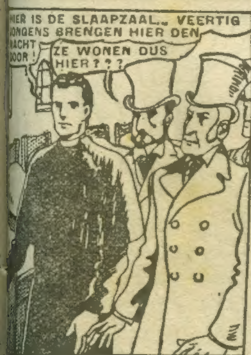

ONZE KRUISWOORDRAADSELS

KRUISWOORDRAADSEL 118.

HORIZONTAAL :

1 : Edelsteen. — 2 : Zweedsche kopermunt. - Metaal. — 3 : Voorzetsel. - Nachtroofvogels. - Gij (verouderd). — 4 : Droogzolder. - 5 : Kraaiengekras. - Hond. - Aartsvader. — 6 : Sprekende spreeuw op Java. - Zintuig. — 7 : Ontkenning. - Haartooimiddel. - Bijwoord. — — 8 : Welig groeiend. - Stroom in Duitschland. — 9 : Voorzetsel. - Al wat bestaat. - Raad ! — 10 : Landmaat. - Ratelpopulier. — 11 : Wijnstokken.

VERTIKAAL :

1 : Stof voor broeken. — 2 : Samengetrokken voorzetsel. - Rivier in de provincie Utrecht. — 3 : Radio-omroep. - Heraldische kleur. - Tweeklank. — 4 : Gort. - Wisselterm : nominale waarde. — 5 : Natuursteen. - Herstelplaats voor schepen. - Munt in Bulgarije. — 6 : Mannennaam. - Paling. — 7 : Gaat (Lat.). - Teekengerief. - Edel. — 8 : Heilige. - Berg in Oud-Griekenland. — 9 : Twee medeklinkers. - Afgod. - Vader. — 10 : Tweezang. - IJzerhoudende aardlaag. — 11 : Eerekroon.

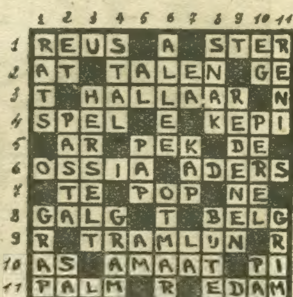
TE RISKANT

Oude dame. — Waarom huilt ge zoo ?

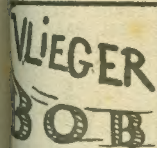
Jongen. — Omdat die jongen me heeft geslagen.

Oude dame. — Het verwondert me, dat ge niet terug hebt geslagen.

Jongen. — Niks, hoor ! Dan zou het zijn beurt weer geweest zijn !

OPLOSSING VAN Nr. 117.

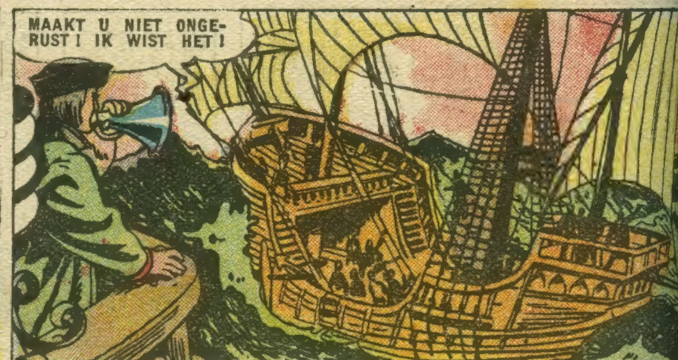

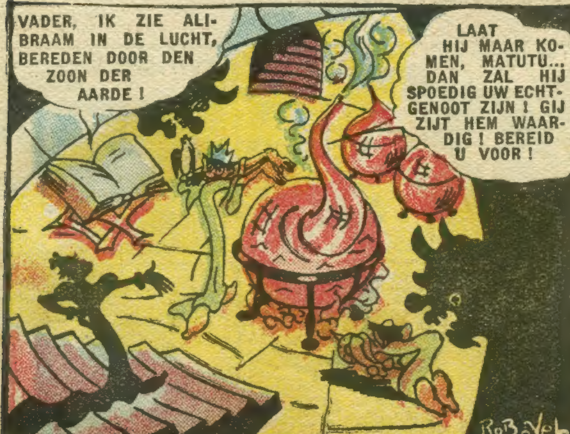

DE AVONTUREN VAN ROBBEDOES (vervolg)

Uitg. J. Dupuis, Zonen en Co., Ommeganckstr. 21, Antwerpen. — H. R. Antwerpen 73.311